

فهرست اختلال پس از ضربه (PCL)

نام و نام خانوادگی: _____ تحصیلات: _____ جنسیت: _____ تاریخ: _____

باسلام

دوست عزیز در زیر فهرستی از مسائل و مشکلاتی آورده شده است که مردم در واکنش به موقعیت های استرس زا از خود بروز می دهند. لذا خواهشمند است هر یک از جملات زیر را با دقت بخوانید و اگر هر یک از آنها در ماه گذشته برای شما پیش آمده است میزان شدت آنرا در قسمت مربوطه علامت بزنید. با تشکر

خیلی زیاد	زیاد	متوسط	خیلی کم	اصلا	
					۱- تکرار خاطرات، افکار یا تصاویر ناراحت کننده از تجربه استرس آور
					۲- رویاهای تکراری ناراحت کننده در خواب و بیداری از تجربه استرس زا
					۳- ناگهانی عمل کردن یا احساس اینکه تجربه استرس زای گذشته دوباره در حال اتفاق افتادن است (مثل اینکه آن تجربه برای شما دوباره زنده می شود).
					۴- احساس پریشانی زیاد هنگامی که چیزی شما را به یاد تجربه استرس زای گذشته می اندازد.
					۵- داشتن واکنش های جسمانی (نظیر تپش قلب، اشکال در تنفس، عرق کردن) هنگامی که چیزی شما را به یاد تجربه استرس زای گذشته می اندازد.
					۶- اجتناب از تفکر یا صحبت در مورد یک تجربه استرس آور گذشته یا اجتناب از داشتن احساسات مربوط به آن
					۷- اجتناب از بعضی فعالیت ها یا موقعیت هایی به این دلیل که شما را به یاد تجربه استرس آور گذشته می اندازد.
					۸- زحمت در به یادآوری قسمت های مهم یک تجربه ناراحت کننده
					۹- از دست دادن علاقه یا لذت نبردن از فعالیتهایی که قبلا به آنها علاقه داشته اید یا از آن لذت می برده اید.

خیلی زیاد	زیاد	متوسط	خیلی کم	اصلا	
					۱۰- احساس فاصله یا بریدگی از مردم
					۱۱- احساس کرخستگی عاطفی (بی تفاوتی عاطفی) یا ناتوانی در برقراری احساس علاقه و عشق نسبت به افراد نزدیک به خودتان
					۱۲- داشتن این احساس که آینده شما به طریقی کوتاه شده است.
					۱۳- اشکال در به خواب رفتن و تداوم خواب
					۱۴- احساس تحریک پذیری یا داشتن حملات خشم
					۱۵- مشکل برای تمرکز کردن
					۱۶- فوق العاده هوشیار بودن یا مراقب بودن یا در حالت دفاعی بودن
					۱۷- احساس از جا پریدن یا به آسانی از جا پریدن

فهرست اختلال پس از ضربه (PCL)

فهرست اختلال پس از ضربه یک مقیاس خودگزارشی دهی است که برای ارزیابی میزان اختلال و غربال کردن این بیماران از افراد عادی و سایر بیماران به عنوان یک ابزار کمک تشخیصی به کار می رود. مزیت این فهرست در مختصر و کوتاه بودن آن است.

این فهرست به وسیله (وددرز، لیتز، هرمن، هوسکا و کین ۱۹۹۴) براساس معیارهای تشخیصی DSM برای مرکز ملی اختلال استرس پس از ضربه امریکا تهیه شده است و شامل ۱۷ ماده است که ۵ ماده آن مربوط به علائم و نشانه های تجربه مجدد حادثه آسیب زا تروماتیک، ۷ ماده آن مربوط به علائم و نشانه های کرختی عاطفی و اجتناب، ۵ ماده این فهرست مربوط به علائم و نشانه های برانگیختگی شدید است.

این فهرست دارای ۳ نسخه به شرح زیر است:

- ۱- ویرایش نظامی PCL-M (Military) پرسش هایی در رابطه با مشکلاتی که در رابطه با پاسخ به رویدادهای استرس زای جنگی مطرح می کند.
- ۲- ویرایش عادی یا غیر نظامی PCL-C پرسش هایی در رابطه با مشکلاتی که در رابطه با پاسخ به رویدادهای استرس زای غیر جنگی و یا عادی مطرح می کند و بر یک واقعه تروماتیک خاص تمرکز ندارد و بیشتر بر رویدادهای عمومی در گذشته متمرکز است.
- ۳- ویرایش ویژه PCL-S (SPECIFIC) پرسش هایی در رابطه با مشکلاتی که در رابطه با ماهیت موقعیت های استرس زا را مطرح می کند.

روش نمره گذاری

این فهرست به دو روش نمره گذاری می شود:

- ۱- جمع نمرات از محدوده نمره (۱۷-۸۵) که می تواند از طریق جمع نمرات عبارات ۱۷ گانه بر اساس مقیاس لیکرت به دست می آید. نقطه برش برای تشخیص PTSD نمره ۵۰ در نمونه های مربوط به نیروهای نظامی تعیین شده و فقط برای نظامیان اعتباریابی شده است.

اصلا=۱، خیلی کم=۲، متوسط=۳، زیاد=۴، خیلی زیاد=۵

۲- دومین روش نمره گذاری از معیارهای DSM-IV پیروی می کند و آن ترکیبی است از دو رویکرد بدین معنی که داشتن حداقل یک نشانه از نشانه های ملاک B (عبارت ۱-۵)، ۳ نشانه از نشانه های ملاک C (عبارت ۱۲-۶)، ۲ نشانه از نشانه های ملاک D (۱۷-۱۳) و جمع این نمرات به عنوان نقطه برش در جمعیت خاص به کار می رود. همچنین نمرات جداگانه می تواند برای ملاکهای C, B, D به دست بیاید.

اعتباریابی:

ودرزوهمکاران (۱۹۹۳) دو مطالعه روی این فهرست انجام دادند. در مطالعه اول که ۱۲۳ نفر مرد شرکت کننده در جنگ ویتنام را مورد مطالعه قراردادده بودند. ضرایب همسانی درونی ۰/۹۷ و ۰/۹۶ را برای کل مقیاس و ضرایب ۰/۹۳ و ۰/۹۲ و ۰/۹۲ را برای نشانگان B, C, D و ضریب بازآزمایی به فاصله دو یا سه روز گزارش داده اند. آنها در مطالعه اول خود روایی همگرا را بین این فهرست و ابزارهای زیر به شرح زیر گزارش دادند:

مقیاس می سی سی پی (۰/۹۳) مقیاس PK مربوط به MMPI-2 (۰/۷۷) مقیاس اثر حادثه (۰/۹۰) و مقیاس رویارویی با جنگ (۰/۴۶).

علاوه بر آن نقطه برش ۵۰ را برای این مقیاس به عنوان نقطه بهینه برای پیش بینی تشخیص های PTSD تعیین کردند که حساسیتی برابر ۰/۸۲ و ویژگی برابر ۰/۸۳ را نتیجه داد. در مطالعه دوم ۱۰۰۶ نفر از نیروهای نظامی شرکت کننده در جنگ خلیج فارس را مورد بررسی قرار دادند. نتایج ضریب همسانی درونی ۰/۹۶ را برای کل مقیاس و ضرایب ۰/۸۹، ۰/۹۱ را به ترتیب برای نشانگان C, D گزارش کرده اند. همچنین در این مطالعه روایی همگرایی مقیاس با مقیاس می سی سی پی برابر ۰/۸۵ بود. اعتبار و روایی این فهرست در ایران به وسیله گودرزی ۱۳۸۲ در دانشگاه شیراز با استفاده از داده های به دست آمده از اجرای این فهرست بروی ۱۱۷ نفر از آزمودنی ها، ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس محاسبه شد. این ضریب برابر ۰/۹۳ بود و حاکی از اعتبار فهرست است. همچنین ضریب اعتبار این فهرست با استفاده از روش تنصیف (بر اساس زوج یا فرد بودن ماده ها) برابر ۰/۸۷ (n=۱۱۷) و حاکی از اعتبار فهرست است. به منظور ارائه شاخص برای روایی این مقیاس همبستگی آن با فهرست وقایع زندگی محاسبه شد. ضریب همبستگی مذکور برابر ($r=0.37, n=117, P=0.001$) بود که حاکی از روایی همزمان مقیاس است.

منابع

1-Weathers, F. W., Litz, B. T., Herman, D. S., Huska, J. A. & Keane, T. (1993). The PTSD Checklist (PCL). Reliability, Validity & diagnostic utility. Presented at the 9 Th Annual Meeting of the International Society for Traumatic Stress Studies. October 1993. San Antonio, TX.

۲- گودرزی، محمد علی ۱۳۸۲. بر اساس اعتبار یابی و روایی مقیاس تنیدگی پس از ضربه می سی سی پی (اشل) مجله روان شناسی ۲۶ سال هفتم شماره ۲ تابستان ۸۲

فایز فروش
www.mhrn.net